

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte - Ghenadie Nicolaev,

Judecători - Nadejda Toma, Petru Moraru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cojocari Ion în numele inculpatului Cenușa Oleg Valentin împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014, în cauza penală în privința lui

Cenușa Oleg Valentin, născut la 28.01.1988, originar din sat. Frunzeni, r-nul Florești, domiciliat în sat. Cenușa, r-nul Florești.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 13.02.2013 - 31.03.2014,
2. Instanța de apel: 18.04.2014 - 18.06.2014,
3. Instanța de recurs: 15.08.2014 - 24.09.2014.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Militare din 31 martie 2014, Cenușa Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.369 alin.(1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare.

Conform art.90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, Cenușa Oleg îndeplinește serviciul militar prin contract, iar la data de 24.10.2013, prin ordinul comandantului Batalionului 3 infanterie independent FMP nr.223, a fost numit în funcția de pușcaș superior, grupa 2 infanterie, pluton 1 infanterie, compania 2 infanterie, în grad militar - caporal. Tot în aceeași unitate militară, îndeplinește serviciul militar în termen soldatul Verdeș Vasile Anatol, care în raporturi de subordonare cu Cenușa Oleg nu se află.

La 11 ianuarie 2014, aproximativ ora 16:00, caporalul Cenușa Oleg în timp ce se afla pe teritoriul Batalionului 3 infanterie independent FMP, dislocat în sat. Coșnița, r-ul Dubăsari, a încălcat grav cerințele art. 26 lit. b), e), d) a Legii Republicii Moldova „Cu privire la statutul militarilor”, art. 15 . 3), 5), 7), art. 19 a Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, art. 5 lit. c), e), g), n), al Regulamentului Disciplinei Militare, care-l obligă: să

respecte jurământul militar și prevederile regulamentelor militare; să fie disciplinat și vigilent; să prețuiască camaraderia militară; să respecte alți militari; să ajute comandanții (șefii) și superiorii la menținerea ordinii și disciplinei; să respecte drepturile și libertățile tuturor cetățenilor; să se comporte cu demnitate atât în unitatea militară, cât și în afară ei; să nu-și permită nici sie și nici altora să încalce ordinea publică; să contribuie pe toate căile la apărarea onoarei și demnității cetățenilor, la menținerea prestigiului Forțelor Armate, astfel, a comis intenționat încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari manifestată prin acte de violență, aplicînd intenționat, fără nici un motiv, soldatului Verdeș V. o lovitură cu pumnul în regiunea umărului stîng, provocându-i dureri fizice.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Cenușa O., solicitînd casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță de achitare, invocînd faptul că, nu este vinovat de săvîrșirea infracțiunii imputate și că la baza condamnării sale au fost puse declarațiile părții vătămate și a doi militari, martori în cauză, cet. Socolovschii Anatolie și Gîntea Denis. Ultimii sunt în relații prietenești cu partea vătămată, iar despre incident aceștea nu au comunicat nimic timp de două zile, ca numai peste două zile Verdeș Vasile să se adreseze la medic și la comandant.

Consideră că, instanța de fond a ignorat cumulumul de probe administrate în cauză, care sunt pertinente, concludente, utile și demonstrează că partea vătămată a dus în eroare instanța de judecată, iar el a fost învinuit pe nedreptate.

La fel consideră că instanța de judecată eronat a respins poziția apărării și nu a luat în considerație faptul că, incidentul nu a avut loc și nici nu putea să fie, deoarece conform declarațiilor cet. Bunesco Ion, care este superior, partea vătămată Verdeș Vasile și toți soldații din unitate sunt supuși examinării corporale în toată seara. Verdeș Vasile nu s-a adresat la medic timp de două zile, iar pe corpul acestuia nu au fost depistate careva urme de violență și n-au fost depuse plângeri din partea acestuia.

De asemenea menționează că, în prima instanță nu a făcut declarații, deoarece la moment când i s-a pus întrebarea dacă dorește să dea declarații, s-a intimidat, a spus îi este foarte greu să explice situația pe interior în unitatea militară, la ce a fost supus dur criticii din partea procurorului și a instanței de judecată, în așa mod încât i s-a spus că locul lui nu e lîngă avocat pe scaun, dar în locul special amenajat pentru inculpați, după care și-a schimbat locul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014 a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul Cenușa Oleg, cu menținerea hotărîrii atacate fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulumul de probe prin prisma art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Cenușa Oleg în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.369 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a concluzionat că deși inculpatul nu și-a recunoscut vina de cele săvârșite, vinovăția acestuia a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate Verdeș V., martorilor Socolovschii A., Gîndea D., Bunescu I., precum și prin probele administrate la urmărirea penală și examinate în cadrul cercetării judecătorești și anume:

- extrasul din ordinul comandantului Batalionului 3 infanterie independent FMP nr.222 din 23.10.2013, potrivit căruia caporalul Cenușa Oleg Valentin a fost inclus în lista nominală a unității și la toate felurile de aprovizionare (f. d. 43);
- extrasul din ordinul comandantului Batalionului 3 infanterie independent FMP nr.223 din 24.10.2013, potrivit căruia caporalul Cenușa Oleg Valentin a fost numit în funcția de pușcaș superior, grupa 2 infanterie, pluton 1 infanterie, compania 2 infanterie, compania 2 infanterie (f. d. 44);
- extrasul din ordinul comandantului Batalionului 3 infanterie independent FMP nr.261 din 13.12.2013, din care este evident că soldatul Verdeș Vasile Anatol se consideră sosit la data de 13.12.2013 din Brigada 1 Infanterie Motorizată pentru continuarea serviciului militar în termen, cu includerea în lista nominală a unității și la toate felurile de aprovizionare, ce confirmă, că la ziua comiterii infracțiunii Verdeș V. era în cadrul Batalionului 3 infanterie independent FMP (f. d.21);
- conform extrasului din ordinul comandantului Batalionului 3 infanterie independent FMP nr.5 din 10.01.2014 a fost numit personalul de zi pentru data de 11.01.2014 după cum urmează: soldatul Verdeș Vasile în calitate de agent de legătură, iar caporalul Cenușa Oleg în calitate de sergent de serviciu pe cantină (f. d 12);
- conform ordinului comandantului Batalionului 3 infanterie independent FMP nr.2 din 14.01.2014, caporalul Cenușa Oleg a fost sancționat disciplinar pentru încălcarea regulilor regulamentare dintre militari, fiindu-i aplicată sancțiunea disciplinară „mustrare aspră” (f. d. 24);

Instanța de apel a respins argumentele invocate de inculpatul Cenușa Oleg referitor la faptul că, instanța de fond a ignorat declarațiile martorului Bunescu Ion, considerînd că inculpatul a interpretat eronat declarațiile acestui martor, deoarece acestea vin în susținerea declarațiilor părții vătămate și reflectă circumstanțele care au avut loc în realitate în ziua incidentului din 11.01.2014. Mai mult decît atît, instanța de apel a subliniat că martorul Bunescu I. a indicat că, inculpatul Cenușa O. în timpul cercetării de serviciu a confirmat faptul că a cauzat lovitura lui Verdeș Vasile.

De asemenea instanța de apel a respins și argumentele inculpatului Cenușa Oleg cu privire la faptul că, instanța de fond eronat a respins poziția apărării și nu a luat în considerație faptul că, incidentul nu a avut loc și nici nu putea să fie, deoarece conform declarațiilor martorului Bunescu Ion, care este superior, partea vătămată Verdeș Vasile și toți soldații din unitate sunt supuși examinării corporale în toată seara. Verdeș Vasile nu s-a adresat la medic timp de două zile,

iar pe corpul acestuia nu au fost depistate careva urme de violență și n-au fost depuse plângeri din partea acestuia.

Astfel, instanța de apel a indicat în decizie că din declarațiile părții vătămate Verdeș Vasile s-a constatat că, ultimul nu s-a adresat la medic și nu a vrut să raporteze aplicarea lovuturii de către inculpat, deoarece nu a vrut să creeze careva probleme lui Cenușa Oleg sau să fie considerat de colegii lui „turnător”, de aceea a declarat inițial că a căzut de pe pat. Însă ulterior, medicul de serviciu a stabilit că, leziunea depistată la Verdeș Vasile nu este o urmare a unei căzături de pe pat, dar are altă natură, fapt pentru care a fost îndreptat la Spitalul Militar.

Au fost respinse de către instanța de apel ca neîntemeiate invocările inculpatului Cenușa Oleg referitor la faptul că, în instanța de fond nu a dat declarații, deoarece la moment când i s-a pus întrebarea dacă dorește să dea declarații s-a intimidat, a spus că îi este foarte greu să explice situația pe interior în unitatea militară, la ce a fost supus dur criticii din partea procurorului și a instanței de judecată, în așa mod încât i s-a spus că locul lui nu e lângă avocat pe scaun, dar în locul special amenajat pentru inculpați, după care și-a schimbat locul.

Instanța de apel a considerat că aceste invocări ale inculpatului nu au conotație directă cu solicitarea inculpatului de a fi achitat pentru infracțiunea prevăzută de art. 369 alin. (1) Cod Penal al RM, deoarece sunt niște aprecieri subiective ale inculpatului și nu pot fi constatate prin nici un suport probatoriu. Mai mult ca atât, ele țin strict de desfășurarea unui proces penal în cadrul ședinței de judecată, care în vederea respectării unei bune desfășurări a acestuia, cu respectarea principiului solemnității în cadrul procesului penal, sălile de judecată fiind special amenajate în acest sens.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cojocari I. în numele inculpatului Cenușa O., solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, dat fiind faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În motivarea recursului avocatul indică asupra faptului că, instanța de apel a făcut referire numai la probele acuzării, dar nu a luat în considerație probele apărării invocate, specificând că probele (în special, declarațiile martorului Bunescu I.) au fost considerate de instanță acuzatorii, „fără ca aceasta să facă referire la împrejurări”, reiterând că declarațiile părții vătămate, martorilor Socolovschi A. și Gîntea D. sunt comune cu ale lui Bunescu I., și dovedesc vinovăția inculpatului Cenușa O. în săvârșirea infracțiunii imputate.

Recurentul mai menționează că, instanța de apel nu l-a audiat pe martorul Bunescu I., punând la baza deciziei sale declarațiile martorului indicat din cadrul ședinței instanței de fond, înscrise în procesul-verbal de audiere a acestuia. Consideră că instanța de apel nu a dat apreciere cuvenită declarațiilor acestui martor, deoarece consideră că din declarațiile acestuia nu este clar dacă în dimineața zilei de 13.01.2014 partea vătămată Verdeș V. a participat sau nu la

exercițiile fizice obligatorii de la orele 06.00-07.00, în condițiile în care la orele 08.30 s-a adresat la medic și s-a constatat leziunea. Consideră că declarațiile martorului Bunescu I. au o importanță deosebită pentru soluționarea cauzei și în scopul stabilirii adevărului este necesară audierea suplimentară a martorului Bunescu I.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) p.6) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

7.1. În susținerea argumentelor sale recurentul invocă două dintre temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că : 1) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;* 2) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția,* considerând că ambele sunt aplicabile în speța dată.

Analizând decizia atacată, Colegiul constată că temeiurile invocate de către recurent, prevăzute în pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate , aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatăată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Potrivit normelor art. 414 al.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 al. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 al.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Instanța de recurs consideră că instanța de fond și cea de apel corect au apreciat probele în sensul art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia de condamnare a inculpatului Cenușa O., deoarece în acțiunile acestuia sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.369 alin. (1) Cod penal – „încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, în timpul îndeplinirii serviciului militar, dacă între ei nu există raporturi de subordonare și dacă această încălcare s-a manifestat prin acte de violență”, fiindu-i aplicată o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvârșită.

Instanța de recurs menționează că temeiurile invocate de către recurent, precum și argumentele acestuia au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de fond și cea de apel, și asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârile pronunțate.

7.2. Colegiul penal consideră că este neîntemeiat argumentul recurentului, că martorul Bunescu I. nu a fost audiat în ședința instanței de apel, fiind necesară audierea suplimentară a acestuia, deoarece recurentul și inculpatul Cenușa O. la examinarea cauzei în instanța de fond au avut posibilitatea de a adresa întrebări acestui martor pentru a elucida circumstanțele cauzei, iar, ulterior, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel nu au solicitat audierea suplimentară a martorului Bunescu I., fapt confirmat prin procesele – verbale ale ședințelor de judecată din instanța de fond și cea de apel.

După cum s-a menționat mai sus potrivit prevederilor art. 414 al. (1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Al. (3) al art. 414 Cod de procedură penală stabilește că *în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.*

Potrivit prevederilor art.413 alin.(3) Cod de procedură penală, instanța de apel, *la cererea părților*, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi.

Din aceste prevederi legale se constată că audierea martorilor în instanța de apel se înfăptuiește numai la solicitarea părților, iar instanța de recurs a constatat că recurentul și inculpatul Cenușa O. în cadrul ședinței instanței de apel n-au solicitat interogarea martorului Bunescu I., mai mult decât atât, o asemenea solicitare nu se regăsește nici în apelul depus de către inculpat, acesta solicitând audierea sa, invocând eronat prevederile art. 415 al. (2/1) Cod de procedură penală, care se referă la judecarea apelului declarat *împotriva sentinței de achitare* și care nu sunt aplicabile speței examinate.

Instanța de recurs conchide că, temeiurile invocate de către recurent și prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-a găsit

confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-a comis, prin urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 CPP, de aceea recursul ordinar declarat de avocatul Cojocari Ion în numele inculpatului Cenușa Oleg Valentin se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cojocari Ion în numele inculpatului Cenușa Oleg Valentin împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014, în cauza penală în privința lui **Cenușa Oleg Valentin**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia integrală publicată la 04 noiembrie 2014.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecători

Nadejda Toma

Petru Moraru